

سرشماری عمومی نفوس و مسکن

ریاست جمهوری
معاونت برنامه‌ریزی و نظارت‌راهبردی
مرکز آمار ایران

سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰

اقلام سرشماری و علل پرسش

هریک از آن‌ها

ستاد سرشماری عمومی نفوس و مسکن کشور

فهرست مندرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۵	مقدمه
۶	اقلام و سؤال‌های سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰
۷	الف - سؤال‌های نفوس
۱۷	ب - سؤال‌های خانوار و مسکن
۲۲	علل پرسش هر یک از اقلام

مقدمه

در جریان تهیهی طرح سرشماری فعالیت‌های بی‌شماری صورت می‌گیرد که یکی از مهمترین آنها گزینش سؤال‌ها و اقدام سرشماری است. کمیته‌ی فرم‌ها و راهنماها برای انجام هرچه بهتر و دقیق‌تر این فعالیت از مدت‌ها قبل با تماس با سازمان‌ها و وزارتخانه‌های دولتی نسبت به آگاهی از نیازهای آماری آنها در این زمینه اقدام نمود. جمع‌آوری و مطالعه اقدام سرشماری در سایر کشورها، مشاوره با کارشناسان داخلی و خارجی و بررسی نیازهای برنامه اجتماعی و اقتصادی کشور از جمله فعالیت‌هایی بود که در این کمیته با هدف گزینش دقیق و علمی اقدام به انجام رسید.

گرچه کاربرد داده‌های سرشماری بسیار گسترده است و تا سال‌ها منبع مطالعه برای محققین و پژوهشگران اجتماعی-اقتصادی می‌باشد اما برای روشن ساختن اذهان مخاطبان عام بر آن شدیم تا مجموعه‌ای را برای بیان علل عمده پرسش هر یک از اقدام تهیه نماییم. در مجموعه‌ی حاضر سعی شده این علل به اختصار بیان شود. البته افرادی که نیاز به اطلاعات بیشتری دارند باید به منابع تخصصی مراجعه نمایند.

هدف دیگر از انتشار این مجموعه افزایش نسبی آگاهی مدرسان سرشماری برای افزایش کیفیت پاسخگویی به سؤال‌ها آموزش گیرندگان و سایر افراد می‌باشد.

در این مجموعه علاوه بر بیان علل پرسش‌ها، اقدام مورد پرسش در سرشماری عمومی نفوس و مسکن نیز بیان شده است که می‌تواند از وابستگی خواننده به فرم سرشماری تا حدودی بکاهد. اقدام در دو بخش «سؤال‌های نفوس» و «سؤال‌های خانوار و مسکن» ارائه شده‌اند.

۶ _____ اقلام سرشماری و علل پرسش هر یک از آنها

اقلام و سؤال‌های سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۰

اقدام سرشماری و علل پرسش هر یک از آنها

۷

الف - سؤال‌های نفوس

● نوع خانوار

معمولی ساکن

معمولی غیرساکن

گروهی

مؤسسه‌ای

● نام، نام خانوادگی و شماره ملی افراد خانوار

● بستگی با سرپرست خانوار

سرپرست خانوار

همسر

فرزند

عروس یا داماد

نوه یا نتیجه

پدر یا مادر

خواهر یا برادر

پدر یا مادر همسر

خواهر یا برادر همسر

سایر خویشاوندان

غیرخویشاوند

● جنس

مرد

زن

● تاریخ تولد

ماه

سال

● سن

چند سال تمام دارد؟

● وضع اقامت

حاضر

غایب موقت

خارج از کشور (برای کار یا تحصیل)

سایر

● آیا فرد محل اقامت دیگری دارد؟

بلی:

در همین شهر یا آبادی

در شهر یا آبادی دیگر با ذکر نام

در آبادی دیگر

نه

● فرد چه مدت از سال را در آن محل (اقامتگاه دوم) زندگی می‌کند؟

کمتر از ۳ ما

۳ ماه تا ۶ ما

● آیا از آبان‌ماه ۱۳۸۵ تاکنون، شهر یا آبادی محل اقامت خود را تغییر داده

است؟

بلی

نه

● مدت اقامت در همین شهر یا آبادی (به سال تمام)

● علت تغییر محل اقامت قبلی

جستجوی کار

جستجوی کار بهتر

انتقال شغلی

تحصیل

پایان تحصیل

انجام یا پایان خدمت وظیفه

دستیابی به مسکن مناسب‌تر

پیروی از خانوار

سایر

اقدام سرشماری و علل پرسش هر یک از آنها

۱۰ _____

● محل اقامت قبلی

جای دیگر در همین شهرستان :

شهر

آبادی

شهرستان دیگر :

شهر

آبادی

خارج از کشور

● نام شهرستان محل اقامت قبلی (برای خارج از کشور، نام کشور)

● آیا از آبان ماه ۱۳۸۵ تا کنون، محل زندگی خود را از یک کشور خارجی به داخل کشور تغییر داده است؟ (با ذکر نام)

● آیا در ۱۲ ماه گذشته شخصا حداقل یک بار از اینترنت استفاده کرده است؟

بلی در محل

سکونت

کار

تحصیل

کافی نت

سایر

نه

● تحصیل

آیا در حال حاضر تحصیل می‌کند؟

بلی:

در ایران

خارج از ایران

نه

● وضع سواد

باسواد

بی‌سواد

● پایه، دوره یا مدرک تحصیلی

(برای دانش‌آموزان پایه و دوره تحصیلی، برای دانشجویان دوره‌ی تحصیلی و برای سایر افراد، بالاترین پایه یا مدرک تحصیلی نوشته شود)

● رشته‌ی تحصیلی

(برای پایه، دوره‌ی یا مدرک تحصیلی)

● محل تحصیل

در همین شهر یا آبادی

در شهر یا آبادی دیگر با ذکر نام

در آبادی دیگر

● وضعیت انجام کار در ۷ روز گذشته

در ۷ روز گذشته کار کرده

بدون دریافت مزد در کسب و کار سایر اعضای خانوار کار کرده

دارای شغل است ولی در ۷ روز گذشته به طور موقت سر کار نرفته است

در ۷ روز گذشته کار نکرده است

● وضعیت جستجوی کار در ۳۰ روز گذشته

جویای کار بوده

جویای کار نبوده به دلیل:

شروع کار در آینده

منتظر بازگشت به کار قبلی

تحصیل

خانه‌داری

داشتن درآمد بدون کار

سایر

● وضعیت آمادگی برای کار

آماده برای کار است

آماده برای کار نیست به دلیل:

تحصیل

خانه‌داری

داشتن درآمد بدون کار

سایر

● فعالیت اصلی محل کار

(از نوشتن عنوان‌های کلی مانند اداره، شرکت، کارخانه، فروشگاه، مغازه و ...

خودداری شود.)

● شغل

(از نوشتن عنوان‌های کلی مانند کارمند، کشاورز، شغل آزاد و ... خودداری

شود.)

● وضع شغلی

کارفرما

کارکن مستقل

مزد و حقوق‌بگیر :

بخش عمومی

بخش خصوصی

بخش تعاونی

کارکن فامیلی بدون مزد

● محل کار

در همین شهر یا آبادی

در شهر دیگر با ذکر نام

در آبادی دیگر

● وضع زناشویی

دارای همسر

بی‌همسر به دلیل:

فوت همسر

طلاق

هرگز ازدواج نکرده

● باروری

آیا تاکنون فرزند زنده‌ای به دنیا آورده است:

بلی

نه

تعداد کل فرزندان زنده به دنیا آورده

پسر

دختر

تعداد فرزندان در حال حاضر زنده

پسر

دختر

آیا در ۳۶۵ روز گذشته فرزند زنده‌ای به دنیا آورده است؟

بلی

نه

تعداد کل فرزندان زنده به دنیا آورده

پسر

دختر

تعداد فرزندان در حال حاضر زنده

پسر

دختر

● آیا مادر فرد عضو همین خانوار است؟

بلی

نه

شماره‌ی ردیف مادر

● محل تولد (محل اقامت مادر در زمان تولد فرد)

همین شهر یا آبادی

شهر دیگر

آبادی دیگر

خارج از کشور

● وضع معلولیت

آیا در خانوار فردی وجود دارد که حداقل یکی از موارد ۹ گانه معلولیت زیر را داشته باشد؟

بلی

نابینا

ناشنوا

اختلال در گفتار و صدا

قطع دست

نقص دست

قطع پا

نقص پا

نقص تنه

اختلال ذهنی

نه

فاقد معلولیت‌های فوق

● دین

مسلمان

مسیحی:

آشوری یا کلدانی

ارمنی

سایر مسیحیان

کلیمی

زرتشتی

سایر

● تابعیت

- ایران
- افغانستان
- عراق
- پاکستان
- ترکیه
- سایر کشورها

● واقعه فوت در خانوار

آیا از آبان ماه گذشته تا کنون در این خانوار فردی فوت شده است؟

- بلی
- نه

آیا فرد فوت شده زن یا دختر بوده است؟

- بلی
- نه

آیا سن فرد بین ۱۰ تا ۶۰ سال بوده است؟

- بلی
- نه

● بهره‌برداری کشاورزی

خانوار دارای کدام یک از فعالیت‌های کشاورزی زیر است؟

زراعت (حداقل ۴۰۰ متر مربع)

باغداری (حداقل ۲۰۰ متر مربع)

دام و طیور (حداقل ۲ رأس دام سبک، حداقل یک رأس دام سنگین، حداقل ۱۰ قطعه

ماکیان، پرورش زنبور عسل به هر وسعت، پرورش کرم ابریشم به هر وسعت)

تولید گلخانه‌ای

هیچکدام

ب – سؤال‌های خانوار و مسکن

● آیا خانوار وسایل و امکانات زیر را در اختیار دارد؟

موتورسیکلت (دنده‌ای و گازی)

خودروی سبک (سواری، وانت و ون)

رایانه در محل سکونت

● عمده‌ترین سوخت مصرفی خانوار برای پخت و پز، ایجاد گرما و تهیه‌ی آب

گرم

گاز طبیعی (شبکه‌ی عمومی)

گاز مایع

نفت سفید

گازوئیل

برق

سوخت جامد (هیزم، زغال، فضولات حیوانی و ...)

سایر سوخت‌ها

هیچ‌کدام

● عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی خانوار برای آشامیدن، پخت و پز و سایر

مصارف

شبکه‌ی آبرسانی عمومی شهر یا آبادی

چاه، چشمه، قنات یا آب انبار بهسازی شده

چاه، چشمه، قنات یا آب انبار بهسازی نشده

تانکر (ثابت و سیار)

آب بسته‌بندی شده (بطری، گالن و ...)

رودخانه، برکه، جویبار و آب باران

سایر

● نوع محل سکونت خانوار

- واحد مسکونی آپارتمانی
- واحد مسکونی غیر آپارتمانی (خانه‌های معمولی)
- چادر
- کپر
- آلونک، زاغه یا موارد مشابه
- سایر

● نحوه‌ی تصرف محل سکونت خانوار

- ملکی زمین و بنا (عرصه و اعیان)
- ملکی بنا (اعیان)
- استیجاری
- در برابر خدمت
- رایگان
- سایر

● تعداد اتاق، هال و پذیرایی، آشپزخانه غیر این و ... در اختیار خانوار

● در این واحد مسکونی چند خانوار زندگی می‌کنند؟

- یک خانوار
- بیش از یک خانوار (تعداد خانوار)

● امکانات و تسهیلات در واحد مسکونی (وجود دارد / وجود ندارد)

- برق
- تلفن ثابت
- آب لوله‌کشی
- گاز لوله‌کشی

دستگاه حرارت مرکزی (پکیج، شوفاژ و ...)
دستگاه حرارت و برودت مرکزی (فن کوئل، پانل و ...)
آشپزخانه
حمام
توالت

● تعداد اتاق، هال و پذیرایی، آشپزخانه اپن، آشپزخانه غیر اپن و سایر در این واحد مسکونی؟

اتاق
هال و پذیرایی
آشپزخانه اپن
آشپزخانه غیر اپن
سایر

● مساحت زیربنای واحد مسکونی (مترمربع):

۵۰ متر مربع و کمتر (متراژ)
۵۱ تا ۷۵ متر مربع
۷۶ تا ۸۰ متر مربع
۸۱ تا ۱۰۰ متر مربع
۱۰۱ تا ۱۵۰ متر مربع
۱۵۱ تا ۲۰۰ متر مربع
۲۰۱ تا ۳۰۰ متر مربع
۳۰۱ تا ۵۰۰ متر مربع
۵۰۱ متر مربع و بیشتر (متراژ)

● نوع اسکلت بنای واحد مسکونی

اسکلت فلزی
بتن آرمه
سایر

● مصالح عمده به کار رفته در بنای واحد مسکونی

آجر و آهن یا سنگ و آهن

آجر و چوب یا سنگ و چوب

بلوک سیمانی (با هر نوع سقف)

تمام آجر یا سنگ و آجر

تمام چوب

خشت و چوب

خشت و گل

سایر

● سال اتمام بنای واحد مسکونی

۱۳۹۰

۱۳۸۹

۱۳۸۸

۱۳۸۷

۱۳۸۶

۱۳۸۵

۱۳۷۵ تا ۱۳۸۴

۱۳۶۵ تا ۱۳۷۴

۱۳۵۵ تا ۱۳۶۴

۱۳۴۵ تا ۱۳۵۴

قبل از ۱۳۴۵

● محل دفع پساب (فاضلاب) واحد مسکونی (پساب توالت، پساب آشپزخانه،

سایر پساب‌ها)

شبکه‌ی عمومی فاضلاب

شبکه‌ی اختصاصی

چاه جذبی

مخزن ویژه فاضلاب (سپتیک تانک)

محیط اطراف

سایر

ندارد

علل پرسش هر یک از اقلام در سرشماری

❖ شماره ملی

به منظور یافتن عاملی برای پیوند اطلاعات سرشماری با اطلاعات پایگاه‌های ثبتی، قلم آماری «شماره ملی» به عنوان مهمترین عامل پیوند در برقرار پایگاه‌های اطلاعاتی افراد شناخته می‌شود. از این رو به منظور:

- فرهنگ سازی در سطح جامعه و نیز وجود آمادگی در مردم برای پاسخگویی به این سؤال؛
 - ایجاد انگیزه برای سایر ارگان‌ها جهت ایجاد پایگاه‌های ثبتی افراد به همراه شماره ملی؛ و
 - استفاده دراز مدت از سایر پایگاه‌های ثبتی برای برآوردهای جمعیتی و سایر اطلاعات مورد نیاز سرشماری (نظیر اطلاعات مربوط به وضعیت تحصیلات)
- شماره ملی در پرسشنامه سرشماری ۱۳۹۰ با تأکید بر حفظ محرمانگی اطلاعات جمع‌آوری می‌شود.

❖ بستگی با سرپرست خانوار

از این اطلاع برای مطالعه درباره‌ی ساختار خانوار و خانواده (هسته‌ای، گسترده، تک والد/والده و ...) که عامل مهمی در مطالعات جمعیتی است، استفاده می‌شود.

❖ جنس

بررسی این موضوع از جهات زیر ضروری است:

- ۱- مطالعه در مورد ترکیب جنسی جمعیت؛
- ۲- مقایسه وضعیت اشتغال و آموزش و سایر ویژگی‌های جمعیتی بین مردان و زنان؛
- ۳- امکان مطالعه در زمینه باروری و زناشویی؛
- ۴- امکان مطالعه وضعیت زنان سرپرست خانوار؛ و
- ۵- سایر موارد

❖ تاریخ تولد

برای محاسبه دقیق سن پرسیده می‌شود.

سن (چند سال تمام دارد؟)

بررسی سن از جهات زیر ضروری است:

- ۱- امکان مطالعه در مورد ساختار سنی جمعیت؛
- ۲- فراهم کردن زمینه برای مطالعه در مورد وضع سواد و آموزش در گروه‌های سنی؛
- ۳- فراهم کردن زمینه برای مطالعه در مورد وضع فعالیت در گروه‌های سنی؛
- ۴- فراهم کردن زمینه برای مطالعه در مورد وضع زناشویی و باروری در گروه‌های سنی؛ و
- ۵- فراهم کردن زمینه برای مطالعه در مورد وضع مهاجرت در گروه‌های سنی.

❖ وضع اقامت

این سؤال برای تشخیص بهتر اعضای خانوار و پوشش کامل خانوارها مورد استفاده قرار می‌گیرد.

❖ اقامتگاه دوم

این سؤال برای تشخیص بهتر اعضای خانوار و برنامه‌ریزی صحیح برای شهرها و آبادی‌هایی که اقامتگاه دوم افراد در آن واقع شده است و در زمان‌های مشخصی از سال دارای جمعیتی بیش از حد معمول می‌باشند، کاربرد دارد.

❖ مهاجرت

مهاجرت یکی از عناصر اصلی رشد مطلق جمعیت است و میزان رشد جمعیت یکی از شاخص‌های مهم در طرح‌های توسعه می‌باشد. این پدیده در کشور ما به عنوان کشوری که جا به جایی جمعیت در داخل آن قابل توجه است از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. با توجه به علل مهاجرت، تعداد مهاجران، مبدأ و مقصد آنها، شعاع مهاجرتی مهاجران و ویژگی‌های مهاجران و با توجه به تبعات منفی مهاجرت در مبدأ و مقصد، می‌توان برای کاهش سرعت مهاجرت، برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری نمود. برنامه‌ریزی در مبدأ مهاجرت می‌بایست برای ایجاد اشتغال و افزایش جاذبه‌های اقتصادی صورت گیرد و در مقصد می‌بایست جاذبه‌ها کمتر شود تا از تبعات منفی مهاجرت کاسته شود. با استفاده از سؤال‌های این بخش، تعداد مهاجران در مناطق مختلف کشور مشخص

می‌شود، مهاجران از خارج و ویژگی‌های آنها مشخص می‌شود (ویژگی‌های مهاجران از خارج نشان دهنده وضعیت ثبات و رونق در کشور نیز می‌تواند باشد)، کشورهای مهاجرفرست به ایران مشخص می‌شود و مبدأ و مقصد مهاجران را نیز می‌توان تعیین کرد. با توجه به آمار مهاجران و مبدأ و مقصد آنها، برآورد جمعیت مناطق کشور، واقعی‌تر می‌شود.

آیا از آبان‌ماه ۱۳۸۵ تا کنون، شهر یا آبادی محل اقامت خود را تغییر داده است؟

از این اطلاع جمعیت مهاجران پنج سال گذشته به دست می‌آید. همچنین میزان مهاجرپذیری و مهاجر فرستی و مناطق مهاجر پذیر و مهاجر فرست را می‌توان به دست داد.

مدت اقامت در همین شهر یا آبادی (به سال تمام)

از این سؤال اطلاعات زیر قابل حصول است:

- ۱- مدت اقامت مهاجران.
- ۲- تعداد مهاجران وارد شده در هر سال طی پنج سال گذشته.

علت تغییر محل اقامت قبلی

این اطلاع نشان دهنده‌ی علل مهاجرت است و جاذبه‌های جمعیتی مناطق را نشان می‌دهد و به برنامه‌ریزان برای توسعه مناطق مهاجرپذیر کمک می‌کند. همچنین می‌توان اثر سیاست‌های قبلی را در پنج سال گذشته در مهاجرت، تحلیل و آنها را بر اساس واقعیت‌ها اصلاح نمود.

محل اقامت قبلی

از این سؤال برای تعیین وضعیت مهاجرت از روستا به شهر و بر عکس که اهمیت زیادی در برنامه‌ریزی در بخش‌های مختلف اقتصادی به ویژه کشاورزی دارد، استفاده می‌شود. همچنین الگوی مهاجرت از کشورهای مهاجر فرست را به دست می‌دهد.

نام شهرستان محل اقامت قبلی

از این سؤال برای یافتن قطب‌های مهاجر فرست و مهاجر پذیر، برنامه‌ریزی‌های شهری و تعیین شعاع مهاجرتی استفاده می‌شود.

آیا از آبان‌ماه ۱۳۸۵ تا کنون، محل زندگی خود را از یک کشور خارجی به داخل کشور تغییر داده است؟

در سؤال «آیا از آبان‌ماه ۱۳۸۵ تا کنون، شهر یا آبادی محل اقامت خود را تغییر داده است؟»، آخرین وضعیت جابجایی اعضای خانوار ثبت می‌شود. این در حالی است که بیش‌تر مهاجران به داخل کشور، پس از ورود و اقامت کوتاه (معمولاً) در یکی از شهرهای مرزی، به شهر دیگری مهاجرت می‌کنند. از این‌رو نمی‌توان با پرسش فوق به مهاجرت مبدأ خانوار به داخل کشور دست یافت. با این پرسش جدید می‌توان مبدأ آندسته از مهاجرانی را که در فاصله سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۵ خارج از کشور بوده‌اند و سپس در داخل کشور جابجایی داشته‌اند به دست آورد.

❖ آیا در ۱۲ ماه گذشته شخصاً حداقل یکبار از اینترنت استفاده کرده است؟

یکی از شاخص‌های مهم توسعه در زمینه فناوری اطلاعات، شاخص ضریب نفوذ اینترنت است. به منظور محاسبه این شاخص پرسش مذکور در اقلام سرشماری گنجانده شده است.

❖ وضعیت سواد و تحصیلات

یکی از شاخص‌های مهم توسعه، نرخ باسوادی افراد جامعه است. اطلاعات این بخش امکان بررسی و تحلیل وضعیت اقتصادی و اجتماعی استان‌ها و شهرستان‌ها و بررسی رابطه شاخص‌های توسعه را با وضعیت سواد، سطح تحصیلات، رشته‌های تحصیلی و غیره، فراهم می‌سازد. علاوه بر این امکان مقایسه با گذشته و روند تغییر آن و نیز امکان مقایسه‌های بین‌المللی را فراهم نموده و برنامه‌ریزی برای تغییر و بهبود وضعیت تحصیلی و سواد افراد جامعه را میسر می‌سازد.

آیا در حال حاضر تحصیل می‌کند؟

از این سؤال میزان جمعیت شش ساله و بیشتر در حال تحصیل و افرادی که تحصیل نمی‌کنند به دست می‌آید. این میزان یکی از شاخص‌های مهم برای ارزیابی و برنامه‌ریزی سیستم آموزش رسمی کشور می‌باشد.

وضع سواد

از این سؤال محاسبه‌ی شاخص‌هایی چون میزان باسوادی در گروه‌های سنی و میزان باسوادی زنان و مردان به دست می‌آید. سؤال‌های وضع سواد و تحصیل از شاخص‌های میزان توسعه یافتگی به شمار می‌رود. زیرا با ایجاد زمینه‌ی گسترش آگاهی افراد جامعه باعث افزایش مهارت و تخصص نیروی کار و بهبود وضعیت بهداشت و شرایط زندگی نیز می‌باشد.

پایه، دوره یا مدرک تحصیلی

از این سؤال علاوه بر حصول اطلاعات راجع به متوسط سال‌های تحصیل، نوع و میزان تخصص و دانش افراد کشور را نیز می‌توان به دست آورد. همچنین از این سؤال می‌توان در محاسبه‌ی شاخص‌های آموزش استفاده کرد.

رشته تحصیلی

این اطلاع توزیع افراد باسواد جامعه را برحسب رشته‌های تحصیلی نشان می‌دهد. از این اطلاع برای طراحی، سازماندهی و تنظیم رشته‌های مختلف تحصیلی و شاخه‌های آموزشی بر اساس نیازهای موجود جامعه و بازار کار استفاده می‌شود.

محل تحصیل

این سؤال به تعیین جمعیت شناور برای استفاده در برنامه‌ریزی‌های شهری کمک می‌کند. این افراد کسانی هستند که محل تحصیل آنان با محل زندگی‌شان متفاوت است و به این دلیل باید به طور مرتب بین این دو مکان در تردد باشند. برای ارائه خدماتی نظیر توسعه‌ی شبکه‌ی حمل و نقل، بزرگراه‌ها، توسعه‌ی امکانات شهری بیش از تعداد جمعیت مقیم و ... دانستن این اطلاع حائز اهمیت است.

❖ وضع فعالیت

از این سؤال برای تعیین تعداد افراد فعال و غیرفعال از نظر اقتصادی افراد شاغل و بیکار استفاده می‌شود. این اطلاع برای برنامه‌ریزی‌های اقتصادی دارای اهمیت است. شاخص-هایی مانند بار تکفل، میزان فعالیت، میزان‌های اشتغال و بیکاری، ... از این اطلاع به دست می‌آید. همچنین طبقه‌بندی افراد غیر فعال از نظر اقتصادی، مانند افرادی که فعالیت اصلی آن‌ها خانه‌داری و داشتن درآمد بدون کار است، از این سؤال حاصل می‌شود.

فعالیت اصلی محل کار

از این اطلاع برای شناسایی ظرفیت بخش‌های عمده اقتصادی در اشتغال‌زایی جهت انجام برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری استفاده می‌شود.

❖ شغل

با جمع‌آوری این اطلاع می‌توان توزیع شاغلان در رشته‌های مختلف شغلی و در بخش-های عمده اقتصادی (کشاورزی، صنعت، خدمات) و رشته‌های مختلف تحصیلی را به دست آورد و مورد استفاده قرار داد.

❖ وضع شغلی

این اطلاع برای تعیین توزیع افراد شاغل در بخش مزد و حقوق بگیر (خصوصی، عمومی و تعاونی) و نیز توزیع افرادی که به طور مستقل مشغول به کار هستند، مورد استفاده قرار می‌گیرد و می‌توان با استفاده از آن الگوی اشتغال بخش رسمی و غیر رسمی را ترسیم نمود.

❖ محل کار

این سؤال به تعیین جمعیت شناور برای استفاده در برنامه‌ریزی‌های شهری کمک می‌کند. این افراد کسانی هستند که محل کار آنان با محل زندگی‌شان متفاوت است و به این دلیل باید به طور مرتب بین این دو مکان در تردد باشند. برای ارائه خدماتی نظیر توسعه‌ی شبکه‌ی حمل و نقل، بزرگراه‌ها، توسعه‌ی امکانات شهری بیش از تعداد جمعیت مقیم و ... دانستن این اطلاع حائز اهمیت است.

❖ وضع زناشویی

وضعیت زناشویی از شاخص‌هایی است که تغییرات وضعیت اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی یک جامعه را می‌تواند منعکس نماید. از این اطلاع در محاسبه شاخص‌هایی مانند میانگین سن ازدواج، میزان تجرد قطعی، میزان عمومیت ازدواج و پیش‌رسی ازدواج استفاده می‌شود. مطالعات دیگری مانند بررسی وضعیت طلاق و ناپایداری خانواده، زنان بدون همسر سرپرست خانوار و بسیاری بررسی‌های دیگر امکان پذیر می‌شود.

❖ باروری

تعداد کل فرزندان زنده به دنیا آورده، تعداد کل فرزندان در حال حاضر زنده
شناخت تغییرات جمعیت از ارکان مهم برنامه‌ریزی‌های اجتماعی و اقتصادی است. تعیین میزان مولید و مرگ و میر از عوامل مهم مؤثر در تغییرات جمعیت می‌باشد. از این اطلاع برای برآورد میزان‌های باروری، مرگ و میر و امید زندگی استفاده می‌شود. همچنین این اطلاع به اندازه‌گیری شاخص باروری طول عمر در جامعه کمک می‌کند.

تعداد فرزندان زنده به دنیا آورده در ۳۶۵ روز گذشته، تعداد فرزندان در حال حاضر زنده

از این سؤال برای مطالعه درباره نرخ باروری و مرگ و میر نوزادان که یکی از موضوعات مهم جمعیتی و بهداشتی است، استفاده می‌شود. همچنین این شاخص ملاکی برای تعیین توسعه یافتگی کشورها است. این سؤال برای محاسبه شاخص‌های میزان مرگ و میر نوزادان و میزان باروری جاری به کار می‌رود.

❖ آیا مادر فرد عضو همین خانوار است؟ (شماره‌ی ردیف مادر)

از این اطلاع برای مطالعه درباره باروری و برآورد میزان آن استفاده می‌شود. همچنین سایر ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی خانوار را می‌توان با استفاده از این اطلاع مطالعه نمود.

❖ محل تولد (محل اقامت مادر در زمان تولد فرد)

برای مطالعه درباره‌ی مهاجرت افراد از بدو تولد (مهاجرت طول عمر) که از موضوعات مهم مطالعات جمعیتی است، استفاده شده و میزان جمعیت بومی و غیر بومی یک شهر و آبادی مشخص می‌شود.

❖ وضع معلولیت

بررسی و شناخت معلولیت جمعیت از موضوعاتی است که در چند دهه‌ی اخیر مورد توجه دولت‌ها قرار گرفته است. اطلاع از تعداد افرادی که توانایی انجام برخی از فعالیت‌های اجتماعی را ندارند و باید به طریقی توسط دولت‌ها حمایت شوند از اطلاعات مهمی است که در کشور ما تنها از طریق سرشماری‌ها حاصل می‌شود.

❖ دین

از این اطلاع می‌توان توزیع جمعیت را بر حسب دین به دست آورد. همچنین می‌توان موضوعات اجتماعی و جمعیتی را بر حسب ادیان بررسی نمود.

❖ تابعیت

حضور اتباع خارجی در یک کشور به جهات سیاسی و اجتماعی حائز اهمیت است. این اطلاع توزیع جمعیت کشور بر حسب تابعیت ایران و کشورهای دیگر را نشان می‌دهد.

❖ واقعه فوت در خانوار (واقعه فوت زن یا دختر ۱۰ تا ۶۰ ساله در خانوار مورد

بررسی قرار می‌گیرد)

یکی از شاخص‌های مهم بهداشتی و سلامت، محاسبه نرخ مرگ و میر مادری (MMR) است. برای محاسبه این شاخص نیاز به آمارگیری از خانوارهایی است که واقعه فوت زن یا دختر ۱۰ تا ۶۰ ساله در آنها رخ داده است. به منظور تهیه چارچوب این خانوارها، سؤال مذکور در سرشماری گنجانده شده است.

❖ **خانوار دارای بهره‌بردار کشاورزی در کدام یک از زمینه‌های زراعت، باغداری، دام و طیور، تولید گلخانه‌ای است؟**

هدف از این سؤال، تهیه چارچوب بهره‌برداران کشاورزی به تفکیک نوع فعالیت کشاورزی (زراعت، باغداری، دام و طیور، تولید گلخانه‌ای) خصوصاً برای مناطق شهری به منظور استفاده در طرح‌های کشاورزی است.

❖ **آیا خانوار وسایل و امکانات زیر را در اختیار دارد؟ (موتور سیکلت، خودروی سبک، رایانه در محل سکونت)**

موتور سیکلت، خودروی سبک: این اطلاع برای محاسبه شاخص‌های رفاه خانوار مورد استفاده قرار می‌گیرد و وضعیت اقتصادی خانوار را نشان می‌دهد.
رایانه: از این اطلاع میزان بهره‌برداری از فناوری‌های نوین در زمینه ارتباطات و پردازش اطلاعات در بین خانوارهای کشور مشخص می‌شود.

❖ **عمده‌ترین سوخت مصرفی خانوار**

از این اطلاع می‌توان توزیع خانوارهای کشور برحسب نوع سوخت مصرفی را به دست آورد. همچنین امکان برنامه‌ریزی برای تأمین سوخت مورد نیاز کشور را فراهم می‌کند.

❖ **عمده‌ترین منبع تامین آب مصرفی خانوار**

از این اطلاع توزیع خانوارهای کشور برحسب منبع آب مصرفی قابل حصول است که برای بررسی سطح بهداشت آب مصرفی و دسترسی به آب آشامیدنی سالم، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

❖ **نوع محل سکونت خانوار**

از این اطلاع می‌توان توزیع خانوارها را برحسب نوع محل سکونت به دست آورد. همچنین می‌تواند برای بررسی‌های مربوط به خانوارهایی که دارای مسکن مناسب نیستند مورد استفاده قرار گیرد.

❖ نحوه تصرف محل سکونت خانوار

این اطلاع‌الگوی مالکیت مسکن را در بین خانوارهای کشور نشان می‌دهد. از این اطلاع می‌توان برای برنامه‌ریزی‌های مربوط به مسکن مانند شناخت خانوارهای بدون مسکن استفاده کرد.

❖ تعداد اتاق، هال و پذیرایی، آشپزخانه غیر اپن و ... در اختیار خانوار

ارتباط این سؤال با تعداد افراد خانوار (تراکم افراد در اتاق) شاخصی برای وضعیت رفاهی خانوارهای کشور در مناطق گوناگون است. برنامه‌ریزان از این اطلاع می‌توانند برای بهبود وضعیت مسکن افراد استفاده کنند.

❖ در این واحد مسکونی چند خانوار زندگی می‌کنند؟

از این اطلاع برای تعیین توزیع تعداد خانوار در یک واحد مسکونی استفاده می‌شود. به عبارتی می‌توان رابطه بین تعداد افراد خانوار و واحد مسکونی را محاسبه نمود.

❖ امکانات و تسهیلات در واحد مسکونی

از این اطلاع برای محاسبه تمام شاخص‌های رفاهی و بهداشتی خانوارهای کشور استفاده می‌شود.

❖ تعداد اتاق، هال و پذیرایی، آشپزخانه اپن، آشپزخانه غیر اپن و سایر در این واحد مسکونی

از این اطلاع برای محاسبه شاخص تراکم افراد خانوار در واحد مسکونی استفاده می‌شود.

❖ مساحت زیر بنای واحد مسکونی

از این اطلاع برای محاسبه سرانه‌ی زیر بنا در جهت بررسی سیاست‌های دولت درباره بهینه‌سازی و سایر برنامه‌های آن استفاده می‌شود.

❖ **نوع اسکلت بنای واحد مسکونی و مصالح عمده‌ی بنای واحد مسکونی**
از این اطلاع برای بررسی وضعیت استحکام واحدهای مسکونی در مناطق مختلف کشور استفاده می‌شود.

❖ **سال اتمام بنای واحد مسکونی**
این اطلاع قدمت واحدهای مسکونی کشور را مشخص و به انجام برنامه‌ریزی برای بهسازی و بازسازی آن کمک می‌کند.

❖ **محل دفع فاضلاب واحد مسکونی**
از این اطلاع برای برنامه‌ریزی بهبود بهداشت محیط استفاده می‌شود.